

Odašiljači i veze d.o.o.
Ulica grada Vukovara 269d
10 000 ZAGREB
OIB: 88150534338

Zagreb, lipanj 2017.

Godišnji izvještaj za 2016. godinu

SADRŽAJ:

- Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2016. godinu
- Odgovornost za financijske izvještaje
- Izvješće neovisnog revizora

ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2016. godinu

Zagreb, travanj 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
IZVJEŠĆE UPRAVE	3
2. DJELATNOST I POLOŽAJ DRUŠTVA	5
INSTITUCIONALNI OKVIR	5
PRAVNI OKVIR	5
DJELATNOST	5
UPRAVLJANJE, USTROJ I ORGANIZACIJA	6
SUSTAV UPRAVLJANJA	7
3. KLJUČNI FINACIJSKI POKAZATELJI.....	10
4. OPĆI CILJEVI I BUDUĆI RAZVOJ DRUŠTVA	11
5. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	11
6. DJELATNOST – STANJE, OSVRT NA 2016. I CILJEVI ZA 2017.GODINU.....	12
ODAŠILJANJE TELEVIZIJSKIH I RADIJSKIH SIGNALA.....	12
MULTIMEDIJA	15
SVJETLOVODNE I MIKROVALNE VEZE.....	16
USLUGE U PROFESIONALNOJ POKRETNOSTI MREŽI (PMR).....	18
POTPORNE DJELATNOSTI I OSTALE AKTIVNOSTI	18
7. RIZICI POSLOVANJA	20
IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA	20
8. LJUDSKI POTENCIJALI.....	22
TROŠKOVI I STRUKTURA ZAPOSLENIKA	22
IZOBRAZBA	22
RADNO OKRUŽENJE	23
ODGOVORNOST PREMA ZAPOSLENIMA	23
NAKNADE I POTPORE	23
ZAŠTITA NA RADU.....	23
ZAŠTITA DOSTOJANSTVA RADNIKA	24
ODNOS RADNIKA I UPRAVE DRUŠTVA	24
9. DRUŠTVENA ODGOVORNOST	25
POMOĆ ZAJEDNICI.....	25
ETIČNOST U POSLOVANJU	25
KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	25
ANTI-KORUPCIJSKI PROGRAM.....	25
10. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON KRAJA GODINE.....	25
11. ZAKLJUČAK	26

1. Uvod

Izvješće Uprave

Društvo Odašiljači i veze d.o.o. je u 2016. godini, unatoč zahtjevnom poslovnom okruženju, ostvarilo dobre poslovne i pozitivan financijski rezultat. U cilju smanjenja negativnih utjecaja i očuvanja stabilnosti poslovanja, Društvo je pojačalo napore u traženju novih tržišta, provodi mjere smanjenja troškova poslovanja, te sustavno provodi strateške ciljeve s ciljem povećanja prihoda iz novih izvora.

Dobit Društva prije oporezivanja u 2016. godini iznosi 45,7 mil. kn, a nakon oporezivanja 36,1 mil. kn, što je za 80,5% više od dobiti nakon oporezivanja za 2015. godinu koja je iznosila 20 mil. kn.

Ostvareni poslovni prihodi u 2016. godini iznose 226,6 mil. kn te ne bilježe značajnija odstupanja u odnosu na poslovne prihode u 2015. godini.

Sukladno misiji i zacrtanim strateškim ciljevima Društvo primjenjuje integrirani sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima ISO 9001 Sustav upravljanja kvalitetom, ISO 14001 Sustav upravljanja zaštitom okoliša, OHSAS 18001 Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu. Integrirani sustav upravljanja je početkom 2016. godine dopunjen s ISO 50001 Sustavom upravljanja energijom. S obzirom na specifičnost usluge i ograničeni broj kupaca, posebna pozornost posvećuje se suradnji i odnosima s kupcima, u cilju postizanja obostrane ekonomske koristi.

Društvo je 9. veljače 2015. godine osnovalo tvrtku kćer **Odašiljači i veze BH d.o.o.** (Oiv BH) sa sjedištem u Sarajevu, koja je orijentirana na istraživanje i analizu tržišta te iznalaženje novih prodajnih kanala s ciljem efikasnijeg nastupa Društva na području Bosne i Hercegovine. S obzirom da Oiv BH nije imalo značajnih poslovnih aktivnosti te s obzirom na udio prihoda, a sukladno Zakonu o računovodstvu, financijski izvještaji neće biti konsolidirani.

Najznačajnije poslovne aktivnosti Društva su iz područja temeljnih djelatnosti.

Usluge u profesionalnoj pokretnoj mreži (PMR)

Nacionalna radiokomunikacijska mreža zasnovana na DMR standardu jedan je od važnijih dugoročnih projekata kojima Društvo proširuje svoje usluge i osigurava nove izvora prihoda. U 2016. godini uspješno je završena prva faza izgradnje mreže te je krajem godine omogućen početak komercijalnog pružanja usluge.

PMR usluga Društva osigurava kvalitetnu, pouzdanu i sigurnu govornu i podatkovnu fiksnu i mobilnu komunikaciju koja je raspoloživa u svim uvjetima, neovisno o stanju javnih komunikacijskih usluga.

Odašiljanje televizijskih i radijskih programa

Nastavlja se redovno odašiljanje programa HRT-a, RTL Televizije i Nove TV u multipleksima A, B i D, te svih drugih nacionalnih, regionalnih i lokalnih televizijskih programa u MUX-u D, kao i odašiljanje televizijskih i radijskih programa putem satelita.

Smetnje iz Italije i nadalje predstavljaju ogroman problem u prijemu hrvatskih TV i radijskih programa na cijelom priobalnom području od Istre do Dubrovnika te na otocima. Uz napore HAKOM-a i diplomacije došlo je do određenih pomaka. Vlada Republike Italije je od kraja 2013. godine donijela zakonsku uredbu i niz provedbenih propisa s mjerama prema kojima su do kraja 2014. godine trebali prestati s radom gotovo svi talijanski odašiljači

koju uzrokuju smetnje na području Hrvatske i drugih susjednih zemalja. Zbog kašnjenja s donošenjem provedbenih mjera Italija je taj rok u više navrata odgađala. Prva gašenja talijanskih odašiljača uslijedila su tek u studenom 2016., te je tako prošla još jedna sezona s jakim smetnjama. Za potvrdu smanjenja ili uklanjanja smetnji uzduž jadranske obale potrebno je pričekati ljeto, odnosno bolje uvjete rasprostiranja radijskih valova kad je utjecaj smetnji izraženiji. Otvoreno je s Italijom i pitanje rješavanja smetnji na FM radijskim frekvencijama, ali se još uvijek nisu poduzele nikakve konkretne mjere.

Prijave smetnji od novih LTE mreža mobilnih operatora HT i VIPnet koje rade na frekvencijskom području 791-862 MHz (1. Digitalna dividenda) su sve učestalije kako operatori počinju značajnije puštati u rad nove LTE bazne postaje u tom frekvencijskom pojasu.

Temeljem međunarodnih sporazuma usvojenih u studenom 2015. godine na svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji u Ženevi (WRC-15), frekvencijski pojas 694-790 MHz (tzv. 700 MHz band ili 2. digitalna dividenda), koji se trenutačno koristi za odašiljanje zemaljske digitalne televizije, bit će prenamijenjen za mreže pokretnih komunikacija. Za mreže digitalne zemaljske televizije na raspolaganju će biti područje 470-694 MHz, očekivano barem do 2030. godine. Zbog toga je krajem 2015. godine u Hrvatskoj započeta izrada Strategije, koja bi se u 2017. godini trebala usvojiti. Polazne pretpostavke su prelazak s DVB-T na DVB-T2 sustav odašiljanja, s efikasnijim sustavom kodiranja (najvjerojatnije HEVC), te dodjela frekvencija iz banda 700 MHz operatorima pokretnih komunikacija okvirno oko 2020. godine.

U 2016. godini, u skladu s ugovornim obvezama OiV – HPP, u punom opsegu je nastavljeno odašiljanje programa Pay TV usluge evotv unutar multipleksa MUX C i MUX E s ukupno 17 odašiljačkih lokacija i pokrivanjem od 87,4 % stanovništva RH. Krajem 2016. godine započeti su pregovori oko proširenja postojeće mreže s ciljem povećanja pokrivenosti stanovništva Republike Hrvatske.

Svjetlovodna infrastruktura i komunikacijske mreže

Nastavljaju se prodajne i druge redovne aktivnosti vezane uz svjetlovodnu infrastrukturu obuhvaćenu Projektom objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (NN 46/2013).

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izradilo je Nacrt „*Nacionalnog programa razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)*“ (NP-BBI program). NP-BBI program predviđa izgradnju svjetlovodne infrastrukture, uz financiranje sredstvima potpora iz EU fondova prema javnom DBO investicijskom modelu, te određuje Društvo kao nositelja operativne provedbe NP-BBI programa. U tijeku je izrada Studije izvodljivosti. Tijekom rujna 2016. godine je provedeno javno savjetovanje o nadopunjenom NP-BBI programu, a 28. prosinca 2016. godine NP-BBI program je upućen Europskoj komisiji na odobrenje u smislu sukladnosti s pravilima državnih potpora (broj predmeta SA.47207). Društvo nastavlja aktivnu suradnju s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture u pripremnim aktivnosti za provedbu NP-BBI programa.

Multimedijske usluge

Nastavak širenja multimedijskih usluga predstavlja jedan od strateških ciljeva Društva.

Uz nastavak pružanja postojećih multimedijskih usluga PlayOut-a i OTT-a, nastavlja se razvoj novih usluga (HbbTV) i pratećih podsustava.

Društvo je na javnom nadmetanju HRT-a odabrano za uspostavu OTT platforme za realizaciju HRTi projekta, koja je 21. listopada 2015. godine puštena u rad, a tijekom 2016. godine nastavljene su daljnje aktivnosti na tom projektu.

2. Djelatnost i položaj Društva

Institucionalni okvir

Društvo je u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, a prema djelatnosti pod Upravom zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte.

U obavljanju djelatnosti nadležna su sljedeća regulatorna tijela:

- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu HAKOM)
- Agencija za elektroničke medije (dalje u tekstu AEM).

Pravni okvir

Pravni okvir na kojem se zasniva i koji utječe na djelatnost Društva čine sljedeći zakoni:

- Zakon o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14
- Zakon o elektroničkim medijima, NN 153/09, 84/11, 94/13, 136/13
- Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji, NN 137/10, 76/12, 78/16
- zakoni iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Djelatnost

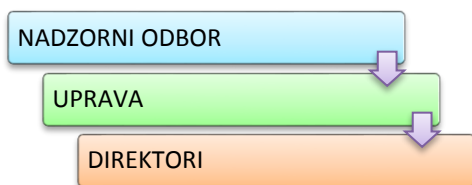
Prema klasifikaciji djelatnosti nadležne agencije HAKOM – Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Društvo je kao operator registrirani za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- Davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme
- Davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova
- Usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije)
- Usluga upravljanja multipleksom u radiodifuziji
- Usluge prijenosa, odašiljanja i/ili prijama slike, govora, zvuka te drugih podataka namijenjenih za izravan prijam u javnosti u zemaljskoj radiodifuziji
- Usluge u satelitskoj službi
- Usluge u privatnoj pokretnoj mreži (PMR).

Upravljanje, ustroj i organizacija

Odašiljači i veze d.o.o. su u 100 % – tnom vlasništvu Republike Hrvatske.

Trgovačko društvo Odašiljači i veze d.o.o. osnovano je Izjavom o osnivanju kao samostalno društvo s ograničenom odgovornošću, dana 16. travnja 2002. godine, a nastalo je podjelom Javne ustanove Hrvatska radiotelevizija na dva subjekta: Hrvatsku radioteleviziju i Odašiljače i veze d.o.o.

Slika 2-1 Upravljačka struktura

U skladu s Zakonom o trgovačkim društvima i Izjavom o osnivanju društva Odašiljači i veze d.o.o. imaju Skupštinu, Nadzorni odbor i Upravu. Skupština opoziva i imenuje Nadzorni odbor. Nadzorni odbor Društva ima četiri člana. Tri člana Nadzornog odbora bira Skupština Društva, a jednog člana Nadzornog odbora izabiru zaposlenici Društva. Mandat članova Nadzornog odbora je četiri godine. Temeljna ovlast Nadzornog odbora je stalni nadzor vođenja poslova Društva te imenovanje članova Uprave.

Članovi Nadzornog odbora:

Saziv 2012.

Marijan Crnjak	Predsjednik Nadzornog odbora (do 25.04.2016.)
Mislav Peričić	Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (do 25.04.2016.)
Lora Čurković	Član Nadzornog odbora (do 25.04.2016.)
Damir Vuk	Član Nadzornog odbora (do 25.04.2016.)
Pavao Vitaljić	Član Nadzornog odbora, predstavnik zaposlenika

Saziv 2016.

Ante Grbac	Predsjednik Nadzornog odbora (od 31.05.2016.)
Ante Plazonić	Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (od 31.05.2016.)
Marinko Jurčević	Član Nadzornog odbora (od 31.05.2016.)
Pavao Vitaljić	Član Nadzornog odbora, predstavnik zaposlenika
Pero Zečić	Član Nadzornog odbora (od 31.05.2016. do 04.07.2016.)

Izjavom o osnivanju društva Odašiljači i veze d.o.o., kao temeljnim aktom Društva, utvrđene su ovlasti, dužnosti i odgovornosti Uprave u vođenju poslova i zastupanju Društva. Članovi Uprave Društva zastupaju Društvo samostalno i pojedinačno. Temeljna ovlast Uprave je vođenje poslova Društva te zastupanje i predstavljanje Društva trećima. Uz ostalo, Uprava je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donositi sve odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Društva, što između ostalog podrazumijeva donošenje odluka radi ostvarivanja poslovne strategije, planova i programa rada i razvoja.

Uprava Društva:

Aleksandar Golub	Predsjednik Uprave (do 31.05.2016.)
Vlatka Dokoza	Članica Uprave (do 02.05.2016.)
Boris Klenović	Član Uprave (do 31.05.2016.)
Mate Botica	Član Uprave – direktor (od 31.05.2016.)

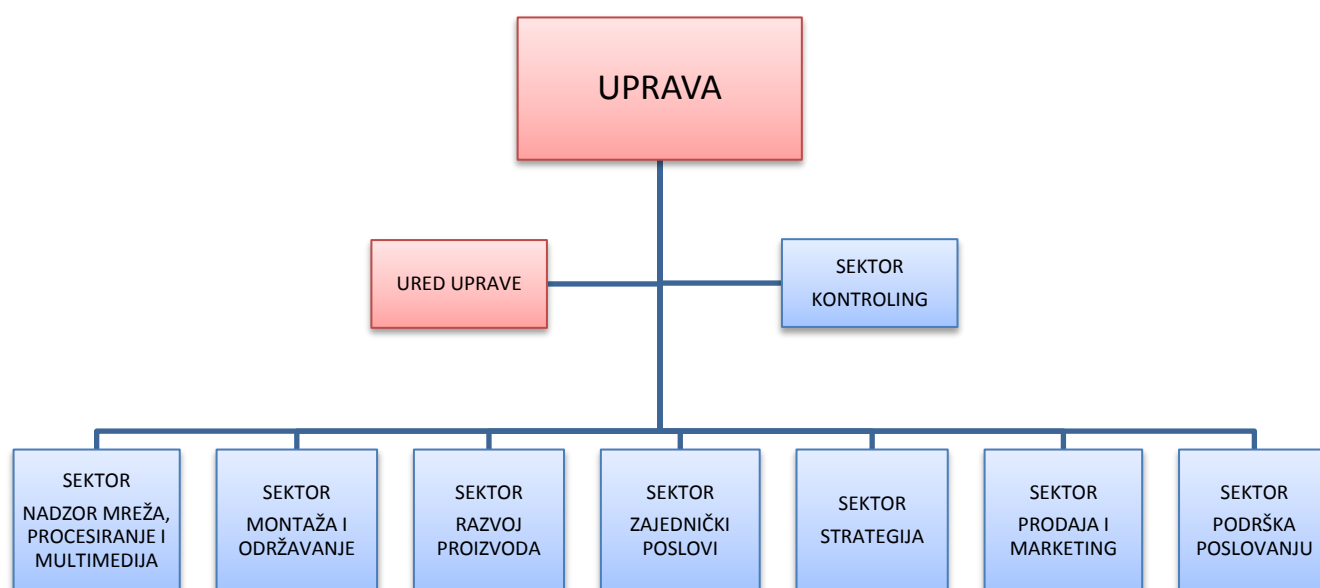
Temeljni oblik ustroja rada unutar Društva su ustrojstvene jedinice za operativne sustave pružanja usluga iz područja telekomunikacija u nepokretnim mrežama kao i uporabom radiofrekvencijskog spektra, pružanja usluga projektiranja i nadzora u svezi s gradnjom i postavljanjem telekomunikacijskih objekata, izradbe projekata iz područja elektrike i elektronike, usluga montaže, održavanja i umjeravanja telekomunikacijske opreme, te obavljanje zajedničkih poslova za potrebe Društva.

Ustrojstvena struktura sastoji se od:

- Sektora
- Odjela
- Odjelnih jedinica

Odlukom Uprave mogu se na razini Društva organizirati i privremeni ustrojstveni oblici za ostvarivanje pojedinih projekata od značaja za cjelokupno djelovanje Društva.

Sektorima rukovode direktori sektora koji za svoj rad odgovaraju Upravi. Odjelima rukovode voditelji odjela koji za svoj rad odgovaraju direktoru sektora u čijem sastavu su osnovani, a Odjelnim jedinicama rukovode voditelji koji za svoj rad odgovaraju voditelju odjela u čijem sastavu se nalaze. Općim aktima o sistematizaciji radnih mjesta, ili odlukom Uprave, ili ugovorom o radu može se utvrditi da pojedini rukovoditelji rukovode i nižim organizacijskim jedinicama.

Slika 2-2 Ustrojstvena struktura

Sustav upravljanja

Djelovanje Društva utemeljeno je na ekonomskoj i razvojnoj održivosti.

Norme i certifikacija:

ISO 9001 – Sustav upravljanja kakvoćom
 ISO 14001 – Sustav upravljanja okolišem i
 OHSAS 18001 – Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti
 na radu
 ISO 50001 – Sustav upravljanja energijom

Poslovanjem u skladu sa zahtjevima implementiranih međunarodnih norma i specifikacija, koji se kontinuirano razvijaju i održavaju, Društvo dokazuje težnju za trajnim poboljšanjem kakvoće poslovanja, brigu o korisnicima svojih usluga, zaštiti okoliša, upravljanju energijom, te ne samo da prihvaćaju zakonom propisane norme, nego sami određuju više kriterije i sustavno nadziru stanje poslovnih aktivnosti.

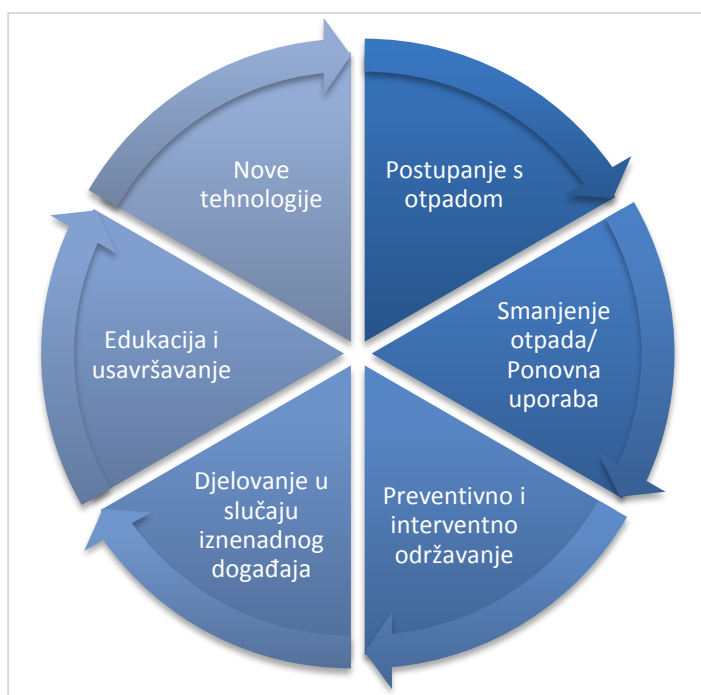
U svakom segmentu poslovanja posebna pažnja pridaje se etičnosti, te zaštiti ugleda i imovine Društva.

Društvo u skladu s poslovnom politikom upravlja kakvoćom usluga tako da kroz Sustav upravljanja kakvoćom definira poslovne procese, određuje odgovornosti i uloge u ispunjavanju poslovnih ciljeva, provodi nadzor, te izvještavanje. Sustav upravljanja redovito se ažurira i prilagođava poslovnoj strategiji.

Sustav upravljanja kakvoćom provjerava se unutarnjim prosudbama jednom do tri puta godišnje (ovisno o području), te jednom godišnje ocjenom nezavisnog prosuditelja, certifikacijske kuće.

Zaštita okoliša

Društvo zaštiti okoliša pridaje veliko značenje i kontinuirano radi na poboljšanju sustava zaštite okoliša, gdje i kad god je to moguće.

Ciljevi zaštite okoliša osigurani su:

- postupanjem s otpadom prema gospodarskim načelima i načelima zaštite okoliša što uključuje zbrinjavanje otpada na propisan način sukladno zakonskim propisima
- izbjegavanje nastajanja otpada ako je moguće i ponovnom uporabom za neke druge svrhe
- preventivnim i interventnim održavanjem opreme i instalacija
- stalnom edukacijom i poboljšanjem postupaka u sustavu zaštite okoliša
- organiziranim djelovanjem u slučaju iznenadnog događaja prema planovima intervencije
- uvođenjem novih tehnologija (smanjuje se potrošak električne energije, dugoročno smanjuje količina raznog otpada...)

Slika 2-3 Ostvarivanje ciljeva zaštite okoliša

Društvo ima Certifikat za sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001:2004. Brigom o okolišu osiguravamo potrebe i očekivanja sadašnjih i budućih naraštaja.

Sustavno i redovito se provode unutarnje i vanjske provjere funkcioniranja sustava upravljanja okolišem.

Upravljanje energijom

Tijekom 2015. godine provedene su pripreme, a početkom 2016. godine ishođen je certifikat prema normi ISO 50001, kao potvrda uspješne implementacije sustava upravljanja energijom, dijela integriranog sustava upravljanja. Društvo je time dodatno nadogradilo i proširilo usvojena načela društveno odgovornog poslovanja kroz ciljeve usmjerene na poboljšanje energetske učinkovitosti i povećanje svjesnosti o važnosti održivog gospodarenja energijom, jer briga o gospodarenju energijom izravno i neizravno ima utjecaja na okoliš, širu zajednicu i klimatske promjene.

3. Ključni financijski pokazatelji

POKAZATELJI	2015.	2016.	USPOREDBA
Poslovni prihod	230.848.229	226.563.246	98,1
Ukupan prihod (poslovni + financijski)	232.526.914	228.802.266	98,4
Poslovni rashod	200.372.840	180.278.720	90,0
Materijalni troškovi	56.863.345	52.305.178	92,0
Troškovi zaposlenika	54.355.899	55.260.364	101,7
Amortizacija	51.545.458	47.147.774	91,5
Nematerijalni troškovi	37.608.138	25.565.405	68,0
Ukupan rashod (poslovni + financijski)	206.630.798	183.101.065	88,6
Bruto dobit	25.896.116	45.701.201	176,5
Dobit nakon oporezivanja	19.977.708	36.056.088	180,5
EBIT	30.475.389	46.284.526	151,9
EBITDA	82.020.847	93.432.300	113,9
Kratkotrajna imovina	104.095.749	97.783.832	93,9
Zalihe	17.206.256	12.750.053	74,1
Potraživanja	48.068.633	46.116.112	95,9
Novac	1.849.028	5.802.789	313,8
Dugotrajna imovina	290.424.594	288.921.853	99,5
Ukupna imovina=aktiva	405.221.048	397.753.154	98,2
Vlastiti kapital	138.568.200	138.568.200	100,0
Ukupno kapital	259.299.491	295.355.579	113,9
Kratkoročne obveze	70.907.486	52.527.747	74,1
Dugoročne obveze	42.149.047	24.883.877	59,0
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI			
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,5	1,9	
Koeficijent financijske stabilnosti	1,0	0,9	
POKAZATELJI ZADUŽENOSTI			
Koeficijent zaduženosti	0,3	0,2	
Stupanj pokrića I	0,9	1,0	
Stupanj pokrića II	1,0	1,1	
POKAZATELJI AKTIVNOSTI			
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,6	0,6	
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	2,2	2,3	
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI			
Rentabilnost vlastitog kapitala ROE	0,1	0,3	
Neto rentabilnost imovine ROA	0,0	0,1	
Neto profitna marža	0,1	0,2	
EBIT marža	0,1	0,2	
EBITDA marža	0,4	0,4	

Slika 3-1 Ključni financijski pokazatelji

4. Opći ciljevi i budući razvoj Društva

Opći ciljevi Društva jesu jačanje tržišne pozicije razvojem novih usluga te održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i s njome povezane opreme.

Jačanje pozicije u temeljnim djelatnostima i razvoj novih usluga

- Učvrstiti položaj vodećega mrežnog operatora u RH na području zemaljske radiodifuzije
- Nastaviti proširivati telekomunikacijske usluge, posebice preko povećanja telekomunikacijskih kapaciteta u svjetlovodnoj mreži
- Nastaviti širenje multimedijских usluga
- Razvoj novih usluga
- Pratiti potrebe i želje kupaca i sukladno tomu promptno reagirati na svim područjima, osobito u telekomunikacijskim uslugama, digitalnoj televiziji, profesionalnim komunikacijama i novim multimedijским uslugama
- Kontinuirano raditi na poboljšanju kvalitete svih usluga.

Održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i s njome povezane opreme

- Održati položaj među vodećim infrastrukturnim operatorima u RH
- Kontinuirano raditi na održavanju i razvoju infrastrukture i unaprjeđenju usluga
- Kontinuirano skrbiti o svim aspektima zaštite okoliša.

Temeljne smjernice razvoja su inoviranje i prilagođavanje poslovne ponude u skladu s razvojem tehnologije, zahtjevima tržišta i potrebama korisnika, jačanje prepoznatljivosti Društva kao inovativnog mrežnog i servisnog operatora na području elektroničkih komunikacija. Težište je na pružanju usluga visoke kakvoće radi održanja i daljnjeg razvoja prepoznatljivosti Društva kao pouzdanog partnera na zadovoljstvo korisnika.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u svakom području djelatnosti, a osobito na području komunikacijskih sustava, zemaljskog odašiljanja i multimedije, kontinuirano prati razvoj tehnologije i potrebe tržišta, testira, razvija i uvodi nove sustave i usluge zasnovane na najmodernijim tehnološkim rješenjima, čime se proširuje spektar usluga, postiže veća efikasnost, ostvaruju uštede na troškovima upravljanja i održavanja sustava, te smanjuje štetan utjecaj na okoliš.

6. Djelatnost – stanje, osvrt na 2016. i ciljevi za 2017.godinu

Djelatnost Odašiljača i veza d.o.o. može se podijeliti na:

- Odašiljanje televizijskih i radijskih signala
- Multimediju
- Svjetlovodne i mikrovalne komunikacijske sustave
- Profesionalnu pokretnu radio mrežu (PMR)
- Potporne djelatnosti i ostale aktivnosti

Poslovni prihodi u 2016. godini realizirani su u iznosu od 226,6 mil. kn te ne bilježe značajnija odstupanja u odnosu na prihode iz prethodne godine.

Naziv	2015. godina	2016. godina	Usporedba
Prihodi od odašiljanja radijskih i televizijskih programa	144.035.089	144.904.655	100,6
Prihodi od zakupa elektroničke komunikacijske mreže, vodova i infrastrukture	50.595.650	52.062.518	102,9
Prihodi od usluga prijenosa slike, govora i zvuka	10.362.814	9.611.604	92,8
Ostali prihodi od usluga	10.334.704	7.002.153	67,8
Prihodi od usluga - ukupno	215.328.256	213.580.930	99,2
Ostali poslovni prihodi	15.519.973	12.982.316	83,6
POSLOVNI PRIHODI	230.848.229	226.563.246	98,1

Slika 5-1 Prihod po djelatnostima

Glavni ciljevi Društva u 2017. godini su:

- povećanje prihoda u odnosu na prihod ostvaren u 2016. godini
- proširenje mreža i popunjavanje preostalog kapaciteta u području odašiljanja televizijskih i radijskih signala
- nastavak priprema za provedbu programa razvoja nacionalne agregacijske mreže (NP-BBI) i povećanje prihoda od zakupa svjetlovodne infrastrukture iz projekta objedinjavanja
- akvizicija novih korisnika, nove usluge i povećanje prihoda u području multimedije
- razvoj profesionalne pokretne radio mreže (PMR)
- nastup na stranim tržištima i tržištima susjednih zemalja s konzultantskim uslugama i uslugama projektiranja, montaže i održavanja sustava digitalne zemaljske televizije.

Odašiljanje televizijskih i radijskih signala

Digitalna zemaljska televizija – javno dostupni programi – „free-to-air“

U proteklih desetak godina Društvo je uložilo značajna vlastita sredstva u izgradnju mreža digitalne zemaljske televizije (DVB-T). Izgrađene su tri nacionalne i jedna lokalna mreža (multipleks - MUX) zemaljske digitalne televizije u DVB-T standardu s MPEG-2 sustavom kodiranja video sadržaja:

- MUX A
 - Dozvola na 10 godina – vrijedi do 24.4.2019.
 - Nacionalno pokrivanje – više od 98.5 % stanovništva
 - Iskorišten cijeli kapacitet multipleksa, odašilju se 4 nacionalna programa, od toga 2 opća programa HRT-a prema Zakonu o HRT-u.

■ MUX B

- Dozvola na 10 godina – vrijedi do 24.4.2019.
- Nacionalno pokrivanje – više od 96 % stanovništva
- U multipleksu se odašilju 4 specijalizirana programa, a peto programsko mjesto je i dalje prazno.

■ MUX D

- Dozvola na 10 godina – vrijedi do 21.7.2020.
- Nacionalno pokrivanje – više od 90 % stanovništva. Odašilju se 3 programa na nacionalnoj razini
- Regionalno pokrivanje (D1-D9) – pokrivenost ovisi od regije do regije, a iznosi najmanje 70 % stanovništva. Odašilje se 16 programa na regionalnoj razini
- Lokalno pokrivanje (izgrađene mreže za regije d71, d72 i objedinjenu regiju d44-d45-d46). Odašilju se 4 programa na lokalnoj razini
- U regijama D4, D9, te d72 postoji po jedno slobodno programsko mjesto, a u regijama D6, D7 i d71 postoje po dva slobodna programska mjesta.

■ MUX L

- Dozvola od 12.9.2014. do 21.7.2020.
- Pokrivanje područja digitalne regije L-ZA (općine Zaprešić, Bistra, Luka, Jakovlje, Dubravica, Pušća, Marija Gorica i Brdovec)
- Odašilje se jedan televizijski program, a slobodnog kapaciteta ima za još jedan program.

Glavni problem je **nepopunjenost kapaciteta multipleksa B i D** i time smanjeni prihod što izravno utječe na isplativost projekta digitalnog odašiljanja. Troškovi pogona mreža su jednaki bez obzira na popunjenost. Zbog nepopunjenosti jednog programskog mjesta u multipleksu B Društvo godišnje trpi **gubitak od oko 7,4 mil. kn**.

Globalna ekonomska kriza dovela je do značajnog smanjenja oglašavanja što je glavni izvor prihoda komercijalnih televizija pa se tako odražava i na Društvo jer nakladnici, osobito regionalne i lokalne razine, sve teže podmiruju svoje obveze. U narednom razdoblju je za očekivati nastavak ovakvog trenda, pa i prestanak rada pojedinih nakladnika, stečajeve, udruživanje nakladnika i sl., što sve može imati i negativan utjecaj na popunjenost multipleksa te time i gubitak prihoda.

Ostali problemi su:

- **smetnje od talijanskih odašiljača** na cijelom obalnom području uz Jadran. U svim mrežama digitalne zemaljske televizije poseban problem predstavljaju smetnje talijanskih odašiljača koje na cijelom priobalnom području, od zapadne obale Istre do Prevlake i otoka, onemogućuju kvalitetan prijam svih hrvatskih programa. Krajem 2013. i tijekom 2014. došlo je do određenih pomaka, talijanska vlada je uz zakonodavni okvir usvojila i novi frekvencijski plan. Prvotno je planirano da do kraja 2014. godine prestanu s radom svi talijanski odašiljači koji koriste hrvatske frekvencije, a naknadno je taj rok pomaknut za kraj travnja 2015. godine, pa na kraj 2015. godine, a potom za travanj 2016. godine uz izražen otpor talijanskih nakladnika. U svemu tome stalna je samo talijanska politika odgađanja, činjenica da međunarodne (ITU) i EU institucije toleriraju takvo kršenje međunarodnih sporazuma od strane Italije, te neučinkovit odgovor domaće politike na talijansku agresiju u radiofrekvencijskom prostoru RH. **Prva gašenja talijanskih odašiljača uslijedila su tek u studenom 2016.**, te je tako prošla još jedna sezona s jakim smetnjama. Za potvrdu smanjenja ili uklanjanja smetnji uzduž jadranske obale **potrebno je pričekati ljeto**, odnosno bolje uvjete rasprostiranja radijskih valova kad je utjecaj smetnji izraženiji.
- **smetnje od novih LTE mreža** mobilnih operatora HT i VIPnet koje rade na frekvencijskom području 791-862 MHz (1. Digitalna dividenda). Prijave smetnji su sve učestalije kako operatori počinju značajnije puštati u rad nove LTE bazne postaje u tom frekvencijskom pojasu, a otklanjanje smetnji od LTE mreža obveza je mobilnih operatora u suradnji s HAKOM-om i prema usvojenoj proceduri.

Strategija prelaska na DVB-T2 sustav odašiljanja

Temeljem međunarodnih sporazuma usvojenih u studenom 2015. godine na svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji u Ženevi (WRC-15), frekvencijski pojas 694-790 MHz (tzv. 700 MHz band ili 2. digitalna dividenda), koji se trenutačno koristi za odašiljanje zemaljske digitalne televizije, biti će prenamijenjen za mreže pokretnih komunikacija. Za mreže digitalne zemaljske televizije na raspolaganju će biti područje 470-694 MHz, očekivano barem do 2030. godine. Zbog toga je krajem 2015. godine u Hrvatskoj započeta izrada Strategije, koja bi se trebala usvojiti tijekom 2017. godine i u izradi koje Društvo aktivno sudjeluje. Polazne pretpostavke su prelazak s DVB-T na DVB-T2 sustav odašiljanja, s efikasnijim sustavom kodiranja (najvjerojatnije HEVC), te dodjela frekvencija iz banda 700 MHz operatorima pokretnih komunikacija okvirno oko 2020. godine.

Digitalna zemaljska televizija – programi zaštićeni sustavom uvjetovanog pristupa (CAS) – „pay-TV“

OiV, HPP i HP su temeljem zajedničke ponude na javnom natječaju HAKOM-a za upravljanje **MUX C i MUX E** mrežama odabrani za operatora mreža. Obje mreže rade u DVB-T2 standardu sa sustavom kodiranja MPEG-4 i sustavom uvjetovanog pristupa (CAS) za sadržaj koji se odašilje i namijenjene su pružanju usluge naplatne digitalne zemaljske televizije (PayTV) komercijalnog naziva „evotv“. Obje mreže rade na 17 odašiljačkih lokacija s **pokrivenošću od približno 87,4% stanovništva RH** dostignutoj u prosincu 2013. godine. Krajem 2016. godine započeti su pregovori oko proširenja postojeće mreže s ciljem povećanja pokrivenosti stanovništva Republike Hrvatske.

Kao i kod FTA (free-to-air) DVB-T mreža postoji **problem talijanskih smetnji** na obalnom području uz Jadran.

Zemaljsko odašiljanje radijskih programa

Društvo je izgradilo i upravlja sljedećim UKV/FM radijskim mrežama s koncesijama na nacionalnoj razini:

- HRT HR1
- HRT HR2
- HRT HR3
- HRT HR lokalno.

Osim usluge odašiljanja radijskih programa, Društvo kao infrastrukturni operator daje u zakup vlastitu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu u cijeloj RH gdje i drugi radijski koncesionari nacionalne i/ili regionalne razine putem vlastitih odašiljača odašilju programe bilo putem vlastitih odašiljačkih UKV antenskih sustava ili zakupljuju UKV odašiljačke antenske sustave Društva.

Kao i kod TV tehnologije i ovdje već dugi niz godina uz Jadransku obalu probleme u prijemu hrvatskih radijskih programa stvaraju talijanske UKV postaje. Društvo u suradnji s nadležnom agencijom (HAKOM) provodi mjere za ublažavanje utjecaja talijanskih smetnji (povećanje snage UKV radijskih postaja, promjena parametara – polarizacije, odašiljačke frekvencije, načina dovoda modulacijskog signala i sl.). Planom rješavanja smetnji prema susjednim zemljama, kojeg je tijekom 2014. godine usvojila talijanska vlada, nije obuhvaćeno rješavanje smetnji FM radija.

Za **digitalno odašiljanje radijskih programa (DAB+)** postoji interes nakladnika, ali još uvijek nedovoljan. Tijekom 2017. godine planira se početak testnog odašiljanja digitalnog radija u DAB+ standardu.

Satelitsko odašiljanje

Društvo pruža uslugu satelitskog odašiljanja s uvjetovanim pristupom (CAS-Viaccess) na satelitu Eutelsat E16A koji se nalazi na orbitalnoj poziciji 16°E te na satelitu Spacecom AMOS3 na poziciji 5°W.

Multimedija

IPTV

Društvo posjeduje IPTV platformu za pružanje veleprodajne usluge interaktivne televizije. Korisnici usluge su kabelski i telekom operatori koji svojim krajnjim korisnicima pružaju uslugu payTV-a bez ulaganja u vlastitu servisnu infrastrukturu. IPTV usluga dijeli se u dvije grupe:

- IPTV HeadEnd
- IPTV ključ-u-ruke

IPTV HeadEnd usluga uključuje prihvata, obradu i isporuku TV i radijskih programa putem IP tehnologije, dok usluga IPTV ključ-u-ruke dodatno na IPTV HeadEnd uslugu uključuje i servisnu interaktivnu platformu kao što je *Middleware, Conditional Access, Video-on-Demand, nPVR* itd.

Playout

Playout usluga predstavlja automatizirano emitiranje TV programa koja vlasnicima sadržaja ili programskih prava omogućuje pokretanje novih TV programa na vremenski i troškovno optimalan način. Playout platforma nalazi se u Satelitskom i multimedijском središtu Deanovec. Prednosti Playout usluge za korisnika su:

- Minimalna inicijalna investicija u tehničku infrastrukturu;
- Iznimno kratko vrijeme potrebno za pokretanje novih TV kanala;
- Fokusiranost na programski sadržaj (OIV se brine o tehničkoj infrastrukturi);
- Mogućnost distribucije signala kroz više kanala (zemaljsko odašiljanje, satelitsko odašiljanje, IPTV).

Playout usluge Društva koriste vlasnici prava na sadržaje u svrhu proizvodnje i distribucije signala TV kanala za hrvatsko i regionalno tržište.

OTT

OTT (*Over-The-Top*) usluga znači dostavu audiovizualnih sadržaja do krajnjih korisnika kroz internet bez izravnog uključivanja pružatelja usluge pristupa internetu u sam proces distribucije sadržaja. Pružatelj usluge pristupa internetu može biti svjestan prometa koji prenosi audiovizualni sadržaj, ali ni na koji način nije odgovoran za ili može kontrolirati pristup sadržaju. Za pristup i reprodukciju OTT sadržaja krajnji korisnik može koristiti računalo, igraću konzolu, „pametni“ telefon, „pametni“ TV prijemnik ili bilo koji drugi uređaj koji može pristupiti internetu i reproducirati audiovizualni sadržaj.

Društvo je krajem 2014. godine plasiralo uslugu, a u listopadu 2015. godine uspostavilo novu OTT (*Over-The-Top*) platformu za pružanje cjelovite upravljane usluge Hrvatskoj radioteleviziji za njihovu novu **HRTi** uslugu za građane.

Nove multimedijske usluge

U narednom periodu Društvo će se usredotočiti na razvoj novih multimedijskih usluga, slijedeći globalne trendove u kojima sve značajniju ulogu umjesto telekom operatora preuzimaju medijske kuće i vlasnici audiovizualnih sadržaja.

Uz OTT, novi alternativni način prijenosa TV signala je interaktivna televizija temeljena na *Hybrid Broadcast Broadband TV (HbbTV)* standardu.

HbbTV odnosi se na industrijski standard i promotivnu inicijativu za harmonizaciju raznih (*broadcast-broadband*) načina dostave sadržaja do krajnjih korisnika. Članovi HbbTV konzorcija (koji definira i promovira HbbTV standard) su vodeći proizvođači potrošačke elektronike, proizvođači softvera, ali i TV nakladnici. Vodeći europski TV nakladnici do sada su uglavnom već pokrenuli HbbTV-temeljene usluge za krajnje korisnike (bilo kao pilot projekte ili kao komercijalne usluge).

Svjetlovodne i mikrovalne veze

Odašiljači i veze d.o.o. jedan su od vodećih pružatelja usluga prijenosa podataka velikih brzina u Republici Hrvatskoj.

Usluga podržava različite tehnološke platforme (PDH/SDH, Ethernet/GbEthernet, IP/MPLS), a raspon mogućih kapaciteta/brzina prijenosa podataka kreće se od 2Mbit/s do 100Gbit/s.

Usluga se pruža prijenosnim sustavima vrlo visoke pouzdanosti s vrlo visokim stupnjem redundancije:

- sustavi digitalnih mikrovalnih veza - mreža visokog kapaciteta bazirana na SDH tehnologiji,
- sustavi svjetlovodnih veza baziranih na DWDM tehnologiji.

Sustav svjetlovodnih veza

Društvo je za potrebe pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga izgradilo modernu svjetlovodnu mrežu baziranu na DWDM tehnologiji, koja se kontinuirano proširuje. Mreža je izgrađena korištenjem svjetlovodne infrastrukture trgovačkih društava u većinskom vlasništvu RH (ARZ, HAC, Plinacro, HŽI) te omogućuje pružanje širokog raspona usluga prijenosa telekomunikacijskog kapaciteta velikih brzina (od 2 Mbit/s do 100 Gbit/s) između gradova Zagreb, Rijeka, Zadar, Split, Varaždin, Osijek i dr., a koristi se i za distribuciju radijskih i TV programa te za multimedijske usluge.

Pored pružanja usluge prijenosa podataka, Društvo daje u zakup i svjetlovodnu infrastrukturu, vlastitu kao i infrastrukturu trgovačkih društava iz Projekta objedinjavanja¹, što obuhvaća svjetlovodne niti (dark-fiber) i kabelsku kanalizaciju (DTK).

¹ Projekt objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (NN 159/13)

Slika 6-2 DWDM mreža – postojeće stanje

Nacionalni program NP-BBI

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izradilo je Nacrt „Nacionalnog programa razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)“ (NP-BBI program).

NP-BBI program predviđa izgradnju svjetlovodne infrastrukture, uz financiranje sredstvima potpora iz EU fondova prema javnom DBO investicijskom modelu, te određuje Društvo kao nositelja operativne provedbe NP-BBI programa.

U tijeku je izrada Studije izvodljivosti. Tijekom rujna 2016. godine je provedeno javno savjetovanje o nadopunjenom NP-BBI programu, a 28. prosinca 2016. Program je upućen Europskoj komisiji na odobrenje u smislu sukladnosti s pravilima državnih potpora (broj predmeta SA.47207). Društvo nastavlja aktivnu suradnju s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture u pripremnim aktivnostima za provedbu NP-BBI programa.

Sustav mikrovalnih veza

Sustav mikrovalnih veza Društva čini više od 200 pojedinačnih veza različitih kapaciteta, okosnica kojeg su dvije nacionalne mreže na 4 i 8 GHz. Međutim, zbog prelaska na svjetlovodne prijenosne mreže i potrebe za sve većim kapacitetima, sustav mikrovalnih veza na magistralnim trasama gubi na važnosti na telekom tržištu. Osim za potrebe prijenosa radijskih i TV programa, mikrovalne veze će se u budućem razdoblju uglavnom koristiti za manje kapacitete, za povezivanje na regionalnoj i lokalnoj razini te za redundantne/pričuvne veze.

Planira se također i uporaba mikrovalnih veza velikog kapaciteta (do 1 Gbit/s) u frekvencijskim područjima 50-80 GHz na kratkim udaljenostima za tzv. *last mile* linkove, kao nastavak svjetlovodne mreže do lokacija gdje je izgradnja svjetlovodne mreže neisplativa.

Usluge u profesionalnoj pokretnoj mreži (PMR)

Društvo je 2016. godine na domaćem tržištu proširilo ponudu mobilnih i fiksnih usluga baziranih na digitalnim profesionalnim radijskim sustavima (dalje „PMR usluge“).

Vlada RH je na sjednici održanoj 23. srpnja 2015. godine donijela Odluku o pokretanju projekta konsolidacije upravljanja postojećim radiokomunikacijskim mrežama te izgradnji Nacionalne radiokomunikacijske mreže za potrebe tijela državne uprave, javnih službi i drugih tijela javne vlasti na cijelom području Republike Hrvatske (NN 83/2015). Odlukom su Odašiljači i veze zaduženi za vođenje projekta i prikupljanje svih podataka potrebnih za ostvarivanje projekta, te su 9. listopada 2015. godine Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture dostavili prijedlog popisa tijela državne uprave, javnih službi i drugih tijela javne vlasti za uključivanje u projekt. Nastavak aktivnosti prema spomenutoj Odluci očekuje se u 2017. godini.

Potporne djelatnosti i ostale aktivnosti

Kolokacija – zakup elektroničke komunikacijske infrastrukture

Društvo na odašiljačkim objektima daje u zakup elektroničku komunikacijsku infrastrukturu (EKI) za smještaj raznovrsne radiokomunikacijske i telekomunikacijske opreme kao što je radijska odašiljačka oprema, GSM/UMTS/LTE oprema, uređaji mikrovalnih veza, wireless oprema, oprema za satelitski prijam i odašiljanje i dr.

Projektiranje, montaža, održavanje

Projektiranje

Iskusan i stručan tim inženjera radi planiranje i projektiranje radiokomunikacijskih i telekomunikacijskih mreža i objekata, pripremu projektne dokumentacije iz područja elektroničkih komunikacija, izradu projekata elektroinstalacije i uzemljenja objekata, projektiranje metalnih konstrukcija i nosača za različite vrste antena i antenskih sustava, izradu projekata ugradnje opreme elektroničkih komunikacija, nadzor izgradnje objekata i ugradnje opreme za elektroničke komunikacije.

Koristimo licencirane programske pakete za projektiranje antenskih sustava za odašiljanje radijskih i televizijskih programa, proračun dijagrama zračenja, proračun pokrivanja s digitalnim modelom terena i GIS podacima (stanovništvo, prometna infrastruktura, naselja i sl.), projektiranje sustava mikrovalnih i optičkih veza.

Montaža i održavanje

Stručno osposobljeni djelatnici rade montažu i održavanje različitih vrsta uređaja i opreme elektroničkih komunikacija (odašiljačka oprema za radio i televiziju, bazne postaje pokretnih mreža, oprema mikrovalnih veza, uređaji za procesiranje audio i video signala, telekomunikacijska, satelitska i druga oprema) te elektroenergetske opreme (pogonski razvodni ormari, elektroinstalacija, uzemljenje objekata, uređaji besprekidnog AC i DC napajanja, agregati).

Iskusni i obučeni mehaničari-monteri rade montaže antena na svim vrstama stupova.

Raspolažemo mjernim instrumentima za sve vrste mjerenja na radio i telekomunikacijskoj opremi te mjernim vozilom za obavljanje radijskih mjerenja u elektroničkoj komunikacijskoj mreži kao i mjerenja, ispitivanja i utvrđivanja smetnji u radiofrekvencijskom spektru.

Vlastiti Centar nadzora i upravljanja (NOC) smješten u Zagrebu obavlja nadzor prijenosa radijskih i TV programa, telekomunikacijskih kapaciteta, multimedijских sadržaja kao i uređaja i opreme za procesiranje i odašiljanje te nadzor infrastrukture (elektroenergetska oprema, pogonski prostor) na svim važnijim odašiljačkim objektima.

Kontakt centar

Nakon završetka rada *pozivnog centra Vlade RH za pomoć u prelasku na digitalnu televiziju* (Pozivni centar 0800 1-1-2011 završio je s radom 30.11.2011.), komunikaciju s gledateljima intenzivnije je preuzeo kontakt centar Društva (0800-0897) s ciljem da građanima pruži sve informacije prvenstveno o uvjetima i mogućnostima prijama programa digitalne televizije i radijskih programa preko zemaljskih odašiljača te preko satelita. Nažalost, najveći broj poziva gledatelja je zbog smetnji koje na cijelom Jadranu uzrokuju nelegalni talijanski odašiljači, od zapadne obale Istre pa sve do krajnjeg juga na dubrovačkom području, pogotovo tijekom ljetnih mjeseci kada su smetnje izraženije.

Kontakt centar Društva nastavlja s redovitim radom u okviru postojećih zadaća.

7. Rizici poslovanja

Izloženost i upravljanje financijskim rizicima

Rizike poslovanja nije moguće izbjeći jer nema poduzetničke aktivnosti bez rizika. Za opstanak Društva i uspješno poslovanje potrebno je razumijevanje, te efikasno upravljanje rizicima kako bi se umanjile neželjene posljedice koje rizici imaju na poslovne planove i odluke.

Financijski rizici predstavljaju osjetljivost novčanih tokova poduzeća na promjene cijena, kreditnog rejtinga poslovnih partnera, nelikvidnosti te posljedica loše organiziranog operativnog sustava. Društvo Odašiljači i veze izloženo je raznim financijskim rizicima povezanim s kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti, te tržišnim rizikom, odnosno cjenovnim rizikom i rizikom novčanog toka. Društvo prati navedene rizike koji se odnose na poslovanje Društva i njima upravlja putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stupnju i veličini rizika, te na taj način nastoji umanjiti njihov utjecaj. Da bi se u što većoj mjeri smanjila izloženosti poslovanja Društva različitim rizicima prikupljaju se informacije o bonitetu i kreditnoj sposobnosti kupaca, ugovaraju se plaćanja unaprijed, pribavljaju se bankovne garancije, precizno se ugovara vrsta, kakvoća i količina robe i usluge, kao i rokovi isporuke i postupka preuzimanja, ugovaranja odgovarajućeg prijevoza i ispravnog skladištenja, ugovaraju se čvrste i stabilne valute plaćanja itd.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik odnosi se na rizik promjene cijena sirovina i materijala, odnosno usluga. Društvo uglavnom posluje na domaćem tržištu, te Uprava Društva na temelju realnih tržišnih cijena određuje cijene svojih usluga. Kao posljedica globalne krize sve više je izražena ova vrsta rizika.

Tržišni rizici

Tržišni rizik je rizik od gubitaka koji proizlaze iz promjena cijena poput tržišnih kamatnih stopa, deviznih tečajeva, cijena dobara na robnim burzama te tržišne vrijednosti financijskih instrumenata. Uslijed globalizacije i deregulacije tržišta, utjecaj ovih rizika na novčane tokove i vrijednost poduzeća je značajan, stoga poduzeća sve više pažnje posvećuju njihovom upravljanju.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne strane, čime bi Društvo pretrpjelo financijske gubitke. Kroz odnose s poslovnim partnerima, poduzeće je indirektno izloženo svim rizicima njihova poslovanja. Osnovne metode zaštite od kreditnog rizika su:

- Analiza poslovanja poslovnih partnera kao temelj za određivanje razine kreditnog rizika
- Instrumenti osiguranja plaćanja
- Diversifikacija poslovnih partnera

Društvo se od ove vrste rizika štiti instrumentima osiguranja plaćanja i primjenjuje procedure koje osiguravaju prodaju kupcima koji imaju urednu kreditnu povijest i ne prelaze prihvatljivu granicu kreditne izloženosti. Izloženost Društva i kreditni rejting partnera s kojima posluje, kontinuirano se prate. Unatoč navedenom globalna ekonomska kriza dovela je do značajnog smanjenja oglašavanja što je glavni izvor prihoda svih komercijalnih televizija, što se odražava i na Društvo jer nakladnici, osobito regionalne i lokalne razine, sve teže

podmiruju svoje obveze. U narednom periodu je za očekivati nastavak ovakvog trenda, odnosno prestanak rada pojedinih nakladnika, stečajeve, udruživanje nakladnika i sl.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti odnosi se na rizik da novčani primici poduzeća neće biti dovoljni da pokriju tekuće novčane izdatke. Radi izbjegavanja negativnih posljedica, ovakva situacija često zahtijeva dodatno zaduživanje ili prodaju određene imovine poduzeća po likvidacijskoj cijeni kako bi se generirala potrebna novčana sredstva. Rizik likvidnosti ne može se promatrati u izolaciji od ostalih rizika poput tržišnih rizika, kreditnog rizika ili rizika gubitka kupaca. Rizici koji imaju direktan utjecaj na novčane tokove poduzeća, odnosno novčane primitke i izdatke, utječu na izloženost riziku likvidnosti.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca kroz održavanje adekvatnih pričuva i korištenjem odgovarajućih bankovnih kreditnih proizvoda i pozajmica iz središnjih pričuva kroz kontinuirano praćenje prognoziranih i ostvarenih novčanih tokova te usklađivanjem dospjeća financijske imovine i financijskih obveza.

Krajnju odgovornost za upravljanjem rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje navedenim rizikom, te definirala zahtjeve koji se odnose na upravljanje likvidnošću. U cilju učinkovitog upravljanja rizikom likvidnosti, Društvo provodi politiku upravljanja likvidnošću koja obuhvaća planiranje očekivanih poznatih i mogućih novčanih odljeva i dostatnih novčanih priljeva za pokriće istih. U tom smislu Društvo kontinuirano prati likvidnost te donosi odgovarajuće mjere za otklanjanje ili sprječavanje uzroka nelikvidnosti.

Rizik novčanog toka

Rizik novčanog toka, odnosno kamatni rizik novčanog toka proizlazi iz primljenih dugoročnih kredita koji su vezani za kretanje EURIBOR-a na međunarodnom tržištu, kao i kretanjem TZMF na domaćem tržištu, od kojih je većina ugovorena s promjenjivom kamatnom stopom. Krediti odobreni po promjenjivim stopama izlažu Društvo riziku novčanog toka, stoga se nova kreditna zaduženja ugovaraju s fiksnim kamatnim stopama. Kako bi se smanjio navedeni rizik kontinuirano se prate promjene i predviđanja kretanja kamatnih stopa, simuliraju se različite situacije uzimajući u obzir refinanciranje i alternativno financiranje.

8. Ljudski potencijali

Troškovi i struktura zaposlenika

Najznačajniju vrijednost Društva čine zaposlenici čija obrazovna struktura ukazuje da se radi o pretežito visokoobrazovnom ljudskom potencijalu, koji svojim angažmanom, iskustvom i znanjem čine glavni preduvjet za održavanje konkurentne prednosti Društva.

Jedan od osnovnih poslovnih ciljeva Društva je privući te zadržati visokoobrazovan i kvalitetan kadar, uz primjenu efikasnih modela motivacije i poticanja osobnih ambicija svakog pojedinog zaposlenika.

Osnovna načela:

- jednake mogućnosti i uvjeti rada za sve zaposlenike,
- ravnopravnost i zaštita ljudskih prava,
- etičnost u poslovanju,
- pravednost kao opći moralni princip,
- ostvarivanje što većeg dobra za što veći broj ljudi.

Tijekom 2016. godine nastavljeno je prilagođavanje kvalifikacijske i dobne strukture te broja zaposlenika u skladu sa strateškim ciljevima i projekcijom poslovanja Društva.

Na dan 31.12.2016. godine broj zaposlenih u Društvu iznosio je 294, a od toga 43 žene. Prosječna dob zaposlenih je 44 godine. Od ukupnog broja zaposlenih 48% je visokoobrazovano, 8% ima višu stručnu spremu, a preostalih 44% se odnosi na srednju stručnu spremu i niže. Obzirom na broj zaposlenih, zastupljenost spolova, staž i stručnu spremu zaposlenika nije bilo značajnijih promjena u odnosu na 2015. godinu.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2016. godini iznose 55,3 mil. kn, a u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 54,4 mil. kn ne bilježe značajnije promjene. Udio troškova zaposlenika u poslovnim prihodima u 2016. godini prosječno iznosi oko 24,2%.

Pokazatelj produktivnosti rada u 2016. godini ne bilježi značajnija odstupanja u odnosu na 2015. godinu, a prihod po zaposlenom iznosi 787.568 kuna.

Izobrazba

Budući da je cjeloživotno obrazovanje jedna od ključnih pretpostavki razvoja Društva i opstanka na zahtjevnom tehnološkom tržištu, konstantno ulaganje u znanje zaposlenih prioritet je Društva. Sofisticirana tehnologija zahtjeva stalno ulaganje u znanje i kompetencije zaposlenika, te školovanja kako na području Republike Hrvatske tako i izvan zemlje. Zaposlenici unutar Društva stječu specijalistička i opća znanja. Specijalistička znanja se najčešće stječu školovanjem kod isporučitelja opreme koju Društvo koristi u obavljanju osnovne djelatnosti, na konferencijama i seminarima u zemlji i inozemstvu, te in-house seminarima. Upravo zato izražen je rast broja zaposlenih koji sudjeluju u različitim oblicima edukacije, a usporedno s time rastu i ukupna ulaganja u obrazovanje.

Radno okruženje

Kontinuirano se radi na unapređenju radnog okruženja u cilju povećanja zadovoljstva i motivacije zaposlenika kroz:

- mogućnost neprestanog procesa učenja i usavršavanja
- razrađen sustav nagrađivanja koji se temelji na rezultatima rada
- poticajno radno okruženje, suvremeno opremljeno radno mjesto
- brigu za zdravlje zaposlenika kroz redovite sistematske preglede.

Uvođenjem sustava upravljanja učinkom zaposlenika i menadžera, te implementacija i unapređenje novih alata komunikacije doprinijelo je jačanju motivacije i uspjehnosti na svim razinama te kroz jasne parametre evaluacije dodatno doprinosi transparentnosti rada i društveno odgovornom poslovanju.

Uspostavljanje sustava upravljanja učinkom zaposlenika uključuje:

- Model procjene radnog učinka i definiranja ciljeva kroz organizaciju
- Vođenje polugodišnjih i periodičnih razgovora sa zaposlenicima
- Prilagodbu sustava nagrađivanja prema rezultatima i procjeni radnog učinka
- Edukaciju direktora i voditelja za primjenu sustava upravljanja učinkom
- Informiranje zaposlenih o detaljima procesa.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici Društva u pravilu se zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se samo privremene zamjene i one čine minimalni dio.

Zaposlenici imaju mogućnost neprestanog učenja i usavršavanja. Razrađen je sustav nagrađivanja koji se temelji na rezultatima rada. Zaposlenici rade u poticajnom radnom okruženju na suvremeno opremljenim radnim mjestima. Briga za zdravlje zaposlenika ogleda se u redovitim sistematskim pregledima.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima niz povlastica. One se očituju preko osiguranja od nezgoda na radnom mjestu, isplate dodatka za topli obrok, isplata jubilarnih nagrada za vjernost Društvu, isplate regresa, prigodnog božićnog dara za svako dijete zaposlenika do dobi od 15 godina, naknade troškova za prijevoz na posao, isplatu otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, te pomoć pri školovanju djece samohranih roditelja zaposlenika Društva.

Zaštita na radu

Društvo ima certifikat za normu OHSAS 18001 – sustav upravljanja zdravljem i sigurnosti. Norma je uvedena s ciljem učinkovitijeg upravljanja rizicima za zdravlje i sigurnost na radu te smanjenje ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja. Sustavno se prate zakonski i ostali zahtjevi te usklađuju mjere i aktivnosti u provedbi, provodi osposobljavanja i izobrazba radnika za rad na siguran način, ispituju sredstava rada s povećanim opasnostima, obavljaju periodični pregledi radnika koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, obavljaju periodični pregledi osobnih zaštitnih sredstava i opreme za rad te niz drugih mjera.

Zaštita dostojanstva radnika

U cilju zaštite dostojanstva zaposlenih, Društvo je imenovalo osobu koja je osim Uprave ovlaštena primati i rješavati pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva radnika. Kako bi se osiguralo radno okruženje koje je slobodno od bilo kojeg oblika ponašanja kojim bi se ugrozilo dostojanstvo radnika, postavljena su pravila postupanja u slučaju bilo kojeg oblika uznemiravanja ili neprimjerenog ponašanja. Sami su postupci, kao i podaci iz postupka nepovredivi i tajni, a pokretanje postupka je definirano internim aktima.

Odnos radnika i Uprave društva

U Društvu postoji i djeluje Radničko vijeće utemeljeno 2005. godine, koje ima 5 članova. Preko Radničkog vijeća, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici sudjeluju u odlučivanju o pitanjima u svezi s njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima. Također, u društvu djeluje i sindikat koji kroz svoje aktivnosti radi za dobrobit zaposlenika.

9. Društvena odgovornost

Društveno odgovorno poslovanje (DOP) predstavlja usvojenu dobru polovnu praksu i njenu primjenu u upravljanju i donošenju poslovnih odluka. Temeljna područja djelovanja u kontekstu DOP-a su ponašanje na tržištu, odnos prema zaposlenicima, odnos prema okolišu, te odnos prema lokalnoj zajednici. Društvo je dobilo nagradu Indeks DOP-a za 2011., 2012. i 2014. i 2015. godinu.

Pomoć zajednici

Društvo nastoji kada god je to moguće humanitarno pomoći djecu ili ljude u nevolji, donirati darovite studente, predškolske i školske ustanove, te znanstveno – stručne skupove.

Etičnost u poslovanju

Društvo je usvojilo *Kodeks poslovnog ponašanja i etike*. Svrha Kodeksa je promicanje etičkih vrijednosti u poslovanju, svakodnevnom radu i međuljudskim odnosima. Kodeksom je imenovan povjerenik zadužen za zaprimanje prijava nepoštivanja ili kršenja usvojenih etičkih načela. Dužnost povjerenika je i unapređenje etičkog ponašanja i djelovanja u Društvu te poticanje promjena i poboljšanja promicanjem etičkih vrijednosti u poslovanju. Također, internim aktima propisan je i postupak u slučaju kršenja pravila etičkog ponašanja. Povjerenik za etiku bira se iz redova zaposlenika Društva.

Kodeks korporativnog upravljanja

Polazna osnova za pravilno usmjeravanje i upravljanje Društvom uzimajući u obzir rizike te poštujući zakonske propise i pravila može se objediniti kao „Korporativno upravljanje, rizici i usklađenost“. Društvo je prihvaćanjem Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (NN 112/2010) nastavilo s dobrom praksom korporativnog upravljanja te nastoji svojom poslovnom strategijom, poslovnom politikom i ključnim internim aktima doprinijeti transparentnom i učinkovitom poslovanju i kvalitetnijim vezama s poslovnom sredinom u kojoj djeluje.

Antikorupcijski program

U širem smislu društveno odgovornog poslovanja velika važnost pridaje se provedbi Akcijskog plana za provedbu antikorupcijskih mjera. Na temelju Strategije suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine (NN 26/15), 25. svibnja 2015. godine usvojen je Akcijski plan za provedbu antikorupcijskih mjera za razdoblje od 1. lipnja 2015. do 31. svibnja 2016. godine. Provedba Akcijskog plana se temelji na jačanju pravnog okvira, jačanju svih oblika prevencije korupcije, uključujući uklanjanje svih nedostataka koji pogoduju korupciji. Ciljevi Akcijskog plana su jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu, stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama, afirmacija pristupa „nulte tolerancije“ na korupciju.

Društvo će i u narednom razdoblju posvetiti posebnu pažnju provedbi antikorupcijskih mjera s ciljem sprečavanja i smanjenja mogućeg koruptivnog ponašanja zaposlenika, kako kroz edukaciju tako i kroz sustav kontrola.

10. Značajni događaji nakon kraja godine

Nakon kraja poslovne godine nije bilo događaja koji su od značaja za Društvo.

11. Zaključak

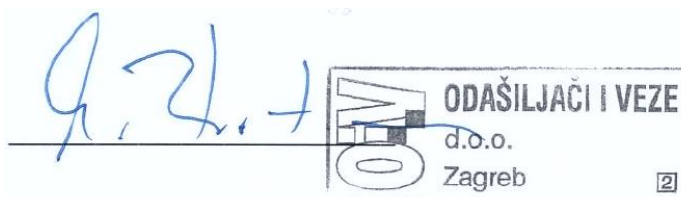
U 2016. godini zadržana je stabilnost poslovanja, poslovni prihodi ne bilježe značajnija odstupanja u odnosu na 2015. godinu te je ukupno gledano ostvaren dobar poslovni rezultat. Glavnina aktivnosti usmjerena je na razvoj novih usluga i uvođenje novih tehnologija što će dugoročno osigurati nove izvore prihoda. Nacionalna radiokomunikacijska mreža zasnovana na DMR standardu najvažniji je takav dugoročni projekt u ovom trenutku. U 2016. godini uspješno je završena prva faza izgradnje mreže te je krajem godine omogućen početak komercijalnog pružanja „Cronect“ usluge. Društvo je kao nositelj operativne provedbe „*Nacionalnog programa razvoja širokopolasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)*“ (NP-BBI program) nastavilo s pripremnim aktivnostima za provedbu programa.

Poseban cilj Društva je očuvanje sigurnosti i stabilnosti te racionalizacija poslovanja.

Kao trgovačko društvo u 100% vlasništvu Republike Hrvatske, Društvo će odgovorno i u potpunosti i nadalje izvršavati obveze koje proizlaze iz usvojenih dokumenata Vlade RH i ostalih tijela i institucija RH, a koje se referiraju na djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Povezano društvo Odašiljači i veze BH d.o.o. tijekom 2016. godine nije imalo značajnih poslovnih aktivnosti te s obzirom na udio prihoda u prihodima Društva, a sukladno Zakonu o računovodstvu, financijski izvještaji neće biti konsolidirani.

Odobrio Mate Botica, član Uprave – direktor

ODAŠILJAČI I VEZE
d.o.o.
Zagreb

ODGOVORNOST ZA GODIŠNJE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Odašiljači i veze d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 269d, ("Društvo") je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji Društva za 2016. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 134/15 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, novčanih tokova i promjena kapitala Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu s važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj, rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene kapitala Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Mate Botica, član Uprave - direktor

Odašiljači i veze d.o.o.

Ulica grada Vukovara 269d

10 000 Zagreb

31. ožujka 2017. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o., Zagreba

Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 269d ("Društvo"), za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji *istinito i fer prikazuju* financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvešću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 5 do 43 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvešće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16) te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5 do 43 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 19. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10 000 Zagreb

Zdenko Balen, član Uprave

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Zdenko Balen, ovlaštteni revizor